

Strategi

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

• **Regler**

**Regler för
finansverksamheten
Borås Stad**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunstyrelsen

Datum: 11 maj 2006, reviderad 7 mars 2011, 28 november 2011, 13 oktober 2014, 16 maj 2016
och 30 januari 2017

För revidering ansvarar Kommunstyrelsen

Dokumentet gäller för alla nämnder och internbanken Dokumentet gäller till och med: 2020

Regler för finansverksamheten

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunfullmäktige har fastställt riktlinjer för finansverksamheten för Borås kommunkoncern. Riktlinjerna för finansverksamheten omfattar Borås Stad med majoritetsägda bolag samt andra organisationer enligt separat beslut i Kommunfullmäktige, i fortsättningen kallat kommunkoncernen.

Riktlinjerna för finansverksamheten anger att Kommunstyrelsen ska besluta om regler för finansverksamheten för Borås Stad. Vidare anges i riktlinjer för finansverksamheten att majoritetsägda bolag ska besluta om regler för finansverksamheten med räntebindningsstrategi och tillhörande riskmandat.

Borås Stads stiftelseförvaltning regleras i Borås Stads regler för förvaltning av kommunens stiftelser.

1.2 Syfte med reglerna för finansverksamheten

Syftet med reglerna för finansverksamheten är att ange

- hur kommunens finansiella risker ska hanteras
- mål och regler för hur kommunen ska driva sin finansverksamhet
- ansvarsfördelning
- hur rapportering, uppföljning och kontroll ska ske.

1.3 Mål med finansverksamheten

Riktlinjerna för finansverksamheten anger att det övergripande målet för finansverksamheten i hela kommunkoncernen är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att

- tillgodose verksamhetens behov av finansiering enligt budget
- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital
- inom ramen för ovanstående, eftersträva bästa möjliga finansnetto
- effektivisera och utnyttja stordriftsfördelar inom upplåning, kapitalflöden, likviditetshantering, betalningsrutiner och övriga finansiella tjänster.

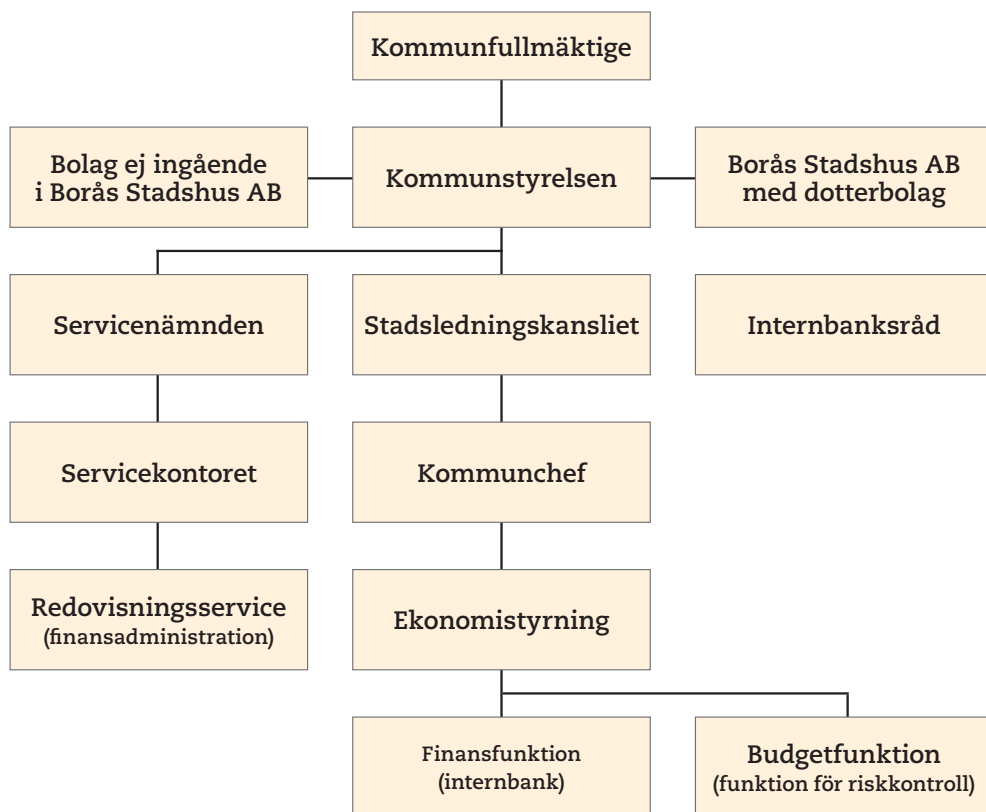
Riktlinjerna anger också att finansverksamheten inom kommunkoncernen ska bedrivas

- effektivt
- betryggande med god riskkontroll och utan spekulativa inslag. Upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma.
- aktivt för att skapa möjligheter att rationellt hantera risker med hänsyn till kostnaden för att minska eller eliminera risker
- med etisk hänsyn och med hög kompetens.

1.4 Uppdatering av regler för finansverksamheten

Kommunstyrelsen ska löpande bevaka behovet av att revidera reglerna för finansverksamheten.

2 Organisation

Finansverksamheten i staden är organiserad i tre från varandra avskilda enheter:

1. En internbank i finansfunktionen. Internbanken utgör front office för finansverksamheten och hanterar alla finansiella risker i Borås Stad.
2. En funktion för finansadministration, placerad i avdelningen Redovisningsservice, i Servicekontoret. Funktionen utgör back office för administration av finansverksamheten. Funktionen rapporterar direkt till chefen för Redovisningsservice.
3. En funktion för riskkontroll, placerad i budgetfunktionen. Funktionen ska säkerställa att ingångna finansiella transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag från internbanken. Funktionen rapporterar direkt till ekonomichefen. Extern part kontrollerar regelbundet att regler och riskmandat efterlevs.

I kommunkoncernen ska finnas ett internbanksråd som ett samarbetsorgan för finansverksamheten i kommunkoncernen. Internbanksrådet ska vara ett rådgivande organ till internbanken och ska bestå av tjänstemän från respektive majoritetsägt bolag samt tjänstemän från kommunen. Kommunens finanschef är sammankallande. Minst fyra möten med minnesanteckningar ska hållas årligen.

3 Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens ansvar styrs av riktlinjer för finansverksamheten som beslutas av Kommunfullmäktige. En aktiv finansförvaltning ställer krav på korta handläggningstider och därigenom väl definierade delegationsuppdrag. Utöver vad som anges nedan fastställs kommunens ansvarsfördelning av Kommunstyrelsen beslutad delegationsordning.

Det operativa ansvaret för finansverksamheten inom kommunen fördelas enligt följande.

3.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar - utöver i finansiella riktlinjer fastställt ansvar - för att

- a) godkänna annan extern upplåning inom kommunkoncernen än via internbanken
- b) vid behov besluta om placeringsregler enligt kapitel 4
- c) besluta om regler för kapitalbindning enligt kapitel 8
- d) besluta om regler för hantering av ränterisker enligt kapitel 9
- e) vid behov besluta om hur valutarisker i förvaltningarna ska hanteras om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljon kronor eller mer, enligt kapitel 11
- f) följa utvecklingen inom finansverksamheten och ta del av den finansiella rapporteringen

3.2 Kommunstyrelsens presidium

Kommunstyrelsens presidium ansvarar dessutom för att

- a) besluta om tillfälliga och mindre omfattande avsteg från reglerna för finansverksamhet om särskilda skäl föreligger och rapportera detta vid nästa rapporteringstillfälle till Kommunstyrelsen
- b) besluta om hur risker som inte omfattas av reglerna för finansverksamheten tillfälligtvis ska hanteras.

3.3 Internbanken

Kommunens finanschef är tillika chef för internbanken och ansvarar för verksamheten på de sätt och inom de ramar som Kommunstyrelsen beslutar.

Finanschefen ansvarar för att

- a) säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- b) räntebindning görs enligt dessa regler
- c) vid behov föreslå uppdatering av riktlinjerna för finansverksamheten och reglerna för finansverksamheten
- d) verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för kommunkoncernen erforderliga finansiella transaktioner
- e) besluta om internbankens prissättning vid utlåning och borgen till majoritetsägda bolag
- f) bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- g) utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för finansverksamheten samt säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- g) rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- h) upprätta rapporteringsstruktur som bilägges i bilaga 2
- i) samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- j) samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- k) sammankalla och leda internbanksrådet
- l) bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- m) tillgodose kommunkoncernens hela behov av finansiell kompetens, genom att erbjuda kommunkoncernen intern och extern rådgivning
- n) alla kommunens verksamheter har kontantfria betalningssätt att erbjuda medborgarna samt minimera förekomsten av kontanter internt.
- o) utfärda instruktioner inom finansverksamhetens område till stöd för verksamheten

3.4 Chefen för Redovisningsservice

Chefen för Redovisningsservice ansvarar för att

- a) administrera och redovisa internbankens betalningstransaktioner
- b) omedelbart rapportera avvikelser från reglerna för finansverksamheten och andra felaktigheter eller incidenter till chefen för Servicekontorets avdelning för Ekonomi/fordon/ verkstad.

3.5 Riskkontrollfunktionen

Riskkontrollfunktionen, själva eller genom extern part, ansvarar för att

- a) kontrollera att internbankens finansiella transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag från internbanken och följer finansverksamhetens regler för normportfölj och riskmandat (bilaga 1)
- b) omedelbart rapportera avvikelser från regler för finansverksamheten och andra felaktigheter eller incidenter till economichefen.

4 Likviditetshantering

4.1 Allmänt

Med likviditetshantering avses matchningen av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Internbanken svarar för samordning, planering och förvaltning av kommunkoncernens hela likviditet.

Likviditetshantering ska bedrivas med målet att samordna kapitalströmmarna i kommunkoncernen och att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering.

4.2 Likviditetsplanering

Koncernens likviditetsbehov ska sammanställas av internbanken. Bolagen och förvaltningarna rapporterar likviditetsprognoser enligt anvisningar från internbanken. Likviditetsplaneringen ska vara till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort (1 dag – 12 mån) och lång sikt (1 – 3 år) samt utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel.

4.3 Koncernkonto

I kommunkoncernen ska finnas ett koncernkontosystem för samordning av betalningsflöden. Endast internbanken får öppna bank- och valutakonton.

4.4 Likviditetsreserv

Med likviditetsreserv avses medel som kan användas för att säkra kommunkoncernens kortsiktiga betalningsförmåga. I likviditetsreserven räknas in obundna bankmedel, marknadsvärdet på placeringar som kan frigöras på tre bankdagar, utnyttjade kreditlöften och framtida positiva netton av kassaflöden inom tre dagar. Likviditetsreservens storlek specificeras i kapitel 8 Finansieringsrisker.

4.5 Regler för intern placering av överskottslikviditet

Kommunens överskottslikviditet ska i första hand placeras i internbanken för vidareutlåning inom kommunkoncernen, dock med hänsyn tagen till bolagens möjligheter till ränteavdrag.

Följande regler gäller för intern placering av kommunens överskottslikviditet.

- a) all placering ska ske med rörlig räntebas
- b) placeringarnas löptider ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till kommunens framtida betalningar (matchningsprincipen)
- c) all placering ska ske till marknadsmässiga villkor
- d) interna placeringar ska ur internbankens perspektiv riskmässigt mätas och likställas med extern upplåning.

4.6 Extern placering av överskottslikviditet med placeringshorisont under 1 år

Om kommunkoncernen har överskottslikviditet som inte behövs för att upprätthålla likviditetsreserven eller som inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehov inom kommunkoncernen får den placeras enligt reglerna nedan.

- a) placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen)
- b) placering av överskottslikviditet får ske i instrument enligt punkt 4.7 med en maximal löptid om 12 månader
- c) ingen enskild motpart, svenska staten exkluderad, får svara för mer än 50 procent av samtliga placeringar. Dock får alltid upp till 500 miljoner kronor placeras hos en enskild motpart.

4.7 Tillåtna instrument med placeringshorisont under 1 år

Överskottslikviditet får, utöver utlåning inom av Kommunfullmäktige fastställda ramar, placeras i följande instrument.

- a) kontoinlåning/deposit i bank som har en rating om antingen lägst A-1 (S&P) eller P-1 (Moody's);
- b) penningmarknadsinstrument som har lägst A-1/K-1-rating (S&P);
- c) skuldebrev utgivna av svenska staten, svenska statens helägda bolag, svenska kommuner och landsting samt av svenska kommuner och landsting helägda bolag.
- d) kontoinlåning/deposit i den bank som kommunen har flödesbanksavtal med.
- e) Korta räntefonder (genomsnittlig räntebindning max 1 år) registrerade hos Finansinspektionen bestående av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fonderna ska i allt väsentligt uppfylla detta dokumentets övriga placeringsbegränsningar/ placeringsregler.

4.8 Extern placering av överskottslikviditet med placeringshorisont över 1 år

Om kommunkoncernen har överskottslikviditet som inte behövs för att upprätthålla likviditetsreserven eller som inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehov inom kommunkoncernen får den placeras enligt reglerna nedan.

- a) placeringarnas löptider och risktagande ska anpassas till vilken placeringshorisont som gäller i förhållande till framtida betalningar (matchningsprincipen) .
- b) placering av överskottslikviditet får ske i instrument enligt punkt 4.9 med en genomsnittlig löptid på 2 år med en tillåten avvikelse på +/- 1 år och en maximal löptid på 5 år.
- c) ingen särskild motpart, svenska staten exkluderad, får svara för mer än 10% av samtliga placeringar med en återstående löptid över 1 år. Dock får alltid upp till 50 miljoner kronor placeras hos en enskild motpart.

4.9 Tillåtna instrument med placeringshorisont över 1 år

Överskottslikviditet med en placeringshorisont som överstiger 1 år får, utöver utlåning inom av Kommunfullmäktige fastställda ramar, placeras i följande instrument.

- a) obligationer utgivna av Kommuninvest, svenska staten och svenska statens helägda bolag samt obligationer garanterade av svenska staten;
- b) obligationer utgivna av svenska kommuner och landsting eller av dessa helägda bolag;
- c) Obligationer utgivna av motparter vars rating är lägst antingen AA-(S&P) eller A1 (Moody's)
- d) Långa räntefonder (genomsnittlig räntebindning över 1 år) registrerade hos Finansinspektionen bestående av räntebärande värdepapper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fonderna ska i allt väsentligt uppfylla detta dokumentets övriga placeringsbegränsningar/placeringsregler

4.10 Hållbara och ansvarsfulla placeringar

Placeringarna ska ske på ett etiskt och miljömässigt försvarbart sätt, och verka i samma riktning som Borås Stads grundläggande värderingar kring ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.

Kommunen ska eftersträva att placera endast i företag som följer ILO:s kärnkonventioner och OECD:s program för multinationella företag. ILO:s kärnkonventioner rör fackliga rättigheter, skydd mot tvångsarbete, avskaffande av barnarbete och skydd mot diskriminering medan OECD:s riktlinjer för multinationella företag rör miljöskydd, informationsförmedling, konkurrens, anställning, konsumentintressen, beskattning, vetenskap och teknologi och bekämpning av mutor.

Placeringar ska inte göras i företag vars omsättning härrör från områdena vapen, alkohol, spel, pornografi eller tobak.

Placeringar ska inte göras i företag som har verksamhet med syfte att prospektera, exploatera, utvinna eller producera fossil energi.

5 Upplåning

5.1 Allmänt

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av Kommunfullmäktige beslutade ramarna och samordnas genom internbanken. Med upplåning avses alla former av finansiering och kreditlöften. Extern upplåning ska ske av internbanken i Borås Stads namn. Om verksamhets-specifika förutsättningar i bolagen möjliggör för koncernen förmånliga alternativa finansieringsformer ska detta utredas och upphandlas av internbanken samt godkännas av Kommunstyrelsen.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämställs med upplåning. All leasing i kommunen beslutas av Kommunstyrelsen.

Internbanken ska förvalta kommunkoncernens låneportfölj på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt med hänsyn tagen till risker och andra faktorer.

5.2 Regler

Följande regler gäller vid upplåning.

- a) internbankens upplåning ska uppfylla kraven på en låg finansieringsrisk, hög kvalitet på lånedokumentation och enkel administration
- b) upplåning och utlåning vars enda syfte är att skapa räntevinster för kommunkoncernen ska inte förekomma
- c) internbanken ska arbeta med god framförhållning vid upplåning
- d) låneförfall inför årsskiftet ska i möjligaste mån undvikas
- e) upplåning ska i möjligaste mån ske så att enskilda lånebelopp inte understiger 100 miljoner kronor

Regler för hantering av finansieringsrisker finns i kapitel 8.

5.3 Upplåningsformer

Följande upplåningsformer är tillåtna.

- a) upplåning får ske genom utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev
- b) upplåning får ske genom banklån från svensk eller utländsk bank
- c) upplåning får ske genom tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placerare.

Kommunstyrelsen ska besluta separat om publika låneprogram som certifikatsprogram och obligationsprogram.

6 Utlåning och borgen till majoritetsägda bolag

6.1 Allmänt

Utlåning och borgen får endast ske enligt Kommunstyrelsens utlånings- och borgensramar. Internbanken ska erbjuda marknadsmässiga finansieringslösningar till bolagen.

6.2 Regler

Följande regler gäller för utlåning och borgen.

- a) internbanken ska i första hand tillgodose lånebehov genom utlåning och i andra hand genom att gå i borgen för upplåningen
- b) all utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas
- c) all utlåning och borgen ska vara beloppsbegränsad
- d) all utlåning ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- e) vid utlåning sker internbankens prissättning enligt 6.3. f) borgen får inte vara generell
- g) underliggande kreditavtal ska i dess helhet granskas och godkännas av finanschefen innan borgen tecknas
- h) all borgen ska registerföras och alla borgenshandlingar tillsammans med underliggande kreditavtal ska arkiveras
- i) vid borgen ska borgensavgift baserad på internbankens prissättning enligt 6.3 belasta borgenstagaren.

6.3 Internbankens prissättning

Internbankens prissättning ska vara transparent och eftersträva marknadsmässiga villkor för att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för verksamheter som konkurrerar med privata aktörer. Internbankens villkor ska därmed inte vara bättre eller sämre än de villkor bolaget skulle kunna få på egna meriter. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av nedanstående två delar.

1. Internbankens självkostnad för upplåning
2. En bedömd marknadsmässig avgift. Avgiften ska spegla den skillnad i kostnad respektive bolag bedöms ha för att finansiera sig på egna meriter jämfört med kommunen. Internbankens ska vid bedömningen ta hjälp av en extern part.

För verksamhet som inte är konkurrensutsatt kan prissättningen utgöras av internbankens självkostnadspris.

Internbanken ska följa och löpande dokumentera utvecklingen av sin prissättning, dels för att styrka konkurrenskraftig finansiering gentemot bolagen och dels för att otillbörlig konkurrens inte ska uppstå. Internbankens prissättning ska löpande redovisas till internbanksrådet och till Kommunstyrelsen.

6.4 Administration av utlåning

För effektiv administration kommer koncernkontosystemet att utnyttjas som plattform för internbankens utlåning. Koncernkontosystemet loggar aktuellt saldo för respektive bolag och ränteberäknar detta dagligen. Kvartalsvis debiteras respektive bolag genom att kvartalets räntekostnader dras från kontot. Beräkning av aktuell räntesats sker av internbanken enligt 6.3. Underlag för ränteberäkning skickas till respektive bolag månadsvis.

7 Utlåning och borgen till externa parter

7.1 Allmänt

Utlåning eller borgen till externa bolag och organisationer får ske endast om det kan anses vara av allmänt intresse.

För extern utlåning och borgen till bolag och organisationer beslutar Kommunfullmäktige i varje enskilt fall.

7.2 Regler

Följande regler gäller för att begränsa risken vid utlåning.

- a) utlåning ska i första hand ske med kort kapital- och räntebindning, alternativt med möjlighet att årligen justera lånevillkoren.

7.3 Internbankens avgifter

Kommunfullmäktige beslutar om eventuell borgensavgift, och storlek på denna, efter förslag av internbanken. Avgiftens storlek omprövas årligen.

8 Finansieringsrisk

8.1 Allmänt

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar.

Målet är att uppnå en låg finansieringskostnad samtidigt som betalningsförmågan säkerställs på såväl kort som lång sikt. Vid hantering av finansieringsrisk ska S&Ps likviditetskriterier beaktas.

8.2 Regler

För att begränsa finansieringsrisken ska följande regler följas.

- a) internbanken ska vid var tidpunkt ha en likviditetsreserv bestående av lånelöften och tillgänglig likviditet motsvarande minst 100 procent av de närmsta 12 månaders kapitalförfall
- b) externa kreditlöften som får räknas med i likviditetsreserven ska ha en avtalad räntemarginal och en återstående löptid om minst 3 månader
- c) Kommunstyrelsen beslutar om en strategi och riskmandat för kommunkoncernens kapitalbindning och räntebindning (bilaga 1)
- d) internbanken ska sträva efter att ha upplånings- och kreditlöftesvolymen fördelad på minst 3 olika upplåningsformer eller långgivare
- e)) om internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym beräknas överstiga 1 000 miljoner kronor ska internbanken eftersträva att fördela upplåningen så att högst 50 procent av upplåningen i genomsnitt under en flerårig period sker från en och samma kreditgivare/ upplåningsform
- f) I den mån internbanken har reversutlåning ska den matcha upp- och utlåningsvillkor i syfte att minimera finansieringsrisken. Undantag medges för utlåning av belopp under 25 miljoner kronor med en löptid kortare än 3 år. Summan av denna omatchade utlåning får dock inte vid vart tillfälle uppgå till mer än 100 miljoner kronor.

9 Ränterisker

9.1 Allmänt

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunens finansnetto negativt. Ränteriskhantering ska syfta till att undvika stora och snabba genomslag i finansnettot.

Ränterisken i kommunen uppstår till följd av extern upplåning, externa räntederivat, placeringar, utlåning samt interna räntederivat med bolagen och övriga organisationer.

Målet med ränteriskhanteringen är att långsiktigt åstadkomma bästa möjliga finansnetto inom ramen för de risktaganden som fastställs i dessa regler för finansverksamheten.

9.2 Regler

Kommunen ansvarar för och beslutar om koncernens räntebindning. Det ska finnas en tydligt definierad strategi för räntebindningen som tillsammans med metoder för uppföljning, utvärdering och ett riskmandat för internbanken beslutas av Kommunstyrelsen. Strategin ska biläggas dessa regler i bilaga 1. Strategin ska uttryckas som en bestämd förfallostruktur för räntebindningen.

10 Derivatinstrument

10.1 Allmänt

För att hantera riskerna i finansverksamheten förekommer olika derivatinstrument i marknaden. All användning av derivatinstrument förutsätter att internbanken har god förståelse för instrumentets funktion, prissättning och tillhörande risker och har administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer.

10.2 Motpartsrisiker

Med motpartsrisiker avses risken för att motparten i derivattransaktioner inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Internbanken ska sträva efter att sprida externa motpartsrisiker. Bedömning av motpartsrisk ska ske inför varje transaktion. Bedömningen ska avse nettoexponering och beakta kommunens hela engagemang med motparten. För flexibilitet och handlingsberedskap ska internbanken så långt det är möjligt se till att kommunen har outnyttjade limiter för derivattransaktioner hos aktuella motparter.

10.3 Regler

Följande regler gäller för derivatinstrument och motpartsrisiker.

- a) derivatinstrument får användas endast till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning, placeringsportfölj eller underliggande valutaexponeringar
- b) kommunen får använda derivatinstrument i form av terminer, FRA-kontrakt, swappar, optioner och kombinationer av dessa instrument för att hantera ränte- och valutarisker
- c) riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid göras före affärsavslut. Konsekvensanalysen ska för varje ny typ av derivatinstrument innehålla en modell för derivatinstrumentets påverkan på förfallostrukturens räntebindning
- d) samtliga derivatinstrument ska registreras i finanssystemet och marknadsvärderas kvartalsvis i månadsrapporteringen
- e) alla koncerninterna derivattransaktioner ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- f) kommunen ska ha ramavtal för derivathandel eller motsvarande ramavtal med minst 4 externa motparter
- g) internbanken ska upprätta nominella och marknadsvärdesbaserade riskmandat för externa motpartsrisiker som bilägges i bilaga 1.

10.4 Internbankens avgifter

Internbankens prissättning för derivattransaktioner ska vara marknadsmässiga och utan påslag.

10.5 Administration av interna derivat

Samtliga externa derivat i kommunkoncernen tecknas av internbanken med kommunen som motpart till bankerna. För en effektiv administration ska som huvudprincip derivaten löpa med fyra förfalldagar årligen på IMM-dagar, dvs. den tredje onsdagen i mars, juni, september och december. Beräkning av räntedebitering sker av internbanken och underlag för debitering skickas kvartalsvis.

11 Valutarisker

11.1 Valutarisk

För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi med ett tillhörande riskmandat. Med valutarisk avses risken för att kommunen drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar.

Valutakursrisker kan uppstå inom verksamheten. I finansverksamheten uppkommer valutarisker om kommunen lånar eller placerar i utländsk valuta. I förvaltningarna uppkommer valutarisker om kommunen upphandlar varor eller tjänster i utländsk valuta eller får bidrag i utländsk valuta. Valutarisker i förvaltningarnas verksamheter kan vara komplexa och inte alltid möjliga att säkra.

Det åligger förvaltningarna att identifiera och omedelbart till internbanken rapportera valutarisker i verksamheten om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 1 miljon kronor eller mer.

Målet är att valutarisker inom förvaltningarnas verksamhet i möjligaste mån ska begränsas. Valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart säkras.

11.2 Regler

Följande regler gäller för hanteringen av valutarisker.

- a) valutarisker i finansverksamheten ska omedelbart säkras med derivatinstrument
- b) valutarisker i förvaltningarnas verksamheter ska säkras enligt beslut i Kommunstyrelsen om motvärdet på exponeringen bedöms motsvara 5 miljon kronor eller mer
- c) för valutarisker i förvaltningarnas verksamheter med ett motvärde på exponeringen som bedöms motsvara mindre än 5 miljon kronor beslutar förvaltningen efter samråd med internbanken hur valutarisken ska hanteras.

12 Operativa Risker

12.1 Allmänt

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar och arbetsinstruktioner.

Varje transaktion ska administreras så att risken för fel och eventuell skada minimeras. En person som gjort affärsavslut och registrerat denna i finanssystemet får inte godkänna samma affär. Detta hanteras praktiskt genom olika behörighetsnivåer i finanssystemet, vilket säkerställer att annan person än den som genomfört affären kontrollerar och godkänner den.

Målet med hanteringen av de operativa riskerna är att minimera förluster på grund av fel i processer, system eller bristande kontroll.

12.2 Regler

Följande gäller för att säkerställa god intern kontroll.

- a) alla affärstransaktioner och betalningar ska utföras enligt fullmakter, attestordning eller andra delegeringar
- b) alla transaktionsverifikationer ska vid transaktionstillfället kompletteras med en handelsnota som anger viktiga villkor och motiv för transaktionen
- c) alla affärstransaktioner ska registreras i finanssystem, affärssystemets reskontra eller på annat sätt registreras i redovisningen
- d) alla affärstransaktioner ska kontrolleras mot interna beslutsunderlag och externa affärsbekräftelser

- e) alla affärstransaktioner och mellanhavanden mellan kommunen och bolagen ska löpande och månadsvis stämmas av och bekräftas. Differenser ska omedelbart utredas och klaras upp. Vid oenighet ska kommunchefen informeras.

13 Rapportering

Rapporter ska upprättas med syfte dels att vara underlag för planering och beslut, dels att vara ett styr- och kontrollmedel över hur väl finansverksamheten följer finansiella riktlinjer och regler för finansverksamheten. Utöver nedanstående rapportering ska den rapportering som Kommunfullmäktige eller Kommunstyrelsen efterfrågar ske enligt deras instruktioner.

13.1 Incidentrapportering

All finansiell verksamhet är förknippad med ett risktagande. Att förutse alla risker är omöjligt. Varje medarbetare i kommunen är skyldig att omedelbart rapportera avvikelser och incidenter till kommunchefen. Kommunstyrelsens presidium har rätt att besluta om tillfälliga avvikelser från regler för finansverksamheten och har även rätt att besluta om hur risker som inte omfattas av reglerna tillfälligtvis ska hanteras.

13.2 Månadsrapportering

Rapporteringen ska innehålla de basfakta för upp- och utlåning, likviditetshantering samt placeringar som visar att finansverksamheten bedrivs inom de ramar för risktagande som är specificerade i riktlinjerna och reglerna för finansverksamheten. Rapporteringen ska på en aggregerad nivå visa bokförda värden och förändringen av dessa för all upplåning, utlåning och placeringar i kommunen. För de positioner där marknadsvärdet avviker från bokfört värde ska även detta visas. Rapporteringsstruktur framgår i bilaga 2.

Månadsrapporteringen ska levereras till Kommunstyrelsen normalt senast den 7:e bankdagen i varje månad.

13.3 Rapportering från bolag och förvaltningar till internbanken

Det åligger nämnderna och styrelserna i bolagen att ge internbanken den information som behövs för en effektiv finansiell samordning i kommunkoncernen. Internbanken ska löpande från förvaltningarna och bolagen begära in rapportering för likviditetsplanering och planering av kommunkoncernens kapitalförsörjning.

13.4 Rapportering från internbanken till internbanksråd

Internbanken ska rapportera verksamheten till internbanksrådet. Rapporteringen ska bl a baseras på senaste månadsrapporteringen till Kommunstyrelsen samt sammanställning av likviditetsprognoser och kapitalförsörjningsplaner för kommunkoncernen. Internbanken ska i internbanksrådet även rapportera och redovisa internbankens intäkter och kostnader samt internbankens prissättning.

13.5 Rapportering från Internbanken till bolagen

Bolagen ska få motsvarande månadsrapportering som Kommunstyrelsen får enligt 13.2. Övrig rapportering till bolagen ska bestå av en engagemangsrapport enligt rapporteringsstruktur i bilaga 2.

Riskmandat

Kapitalbindningsstrategi för upplåning

Internbankens totala upplånings- och kreditlöftesvolym ska eftersträva en genomsnittlig kapitalbindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Dock ska alltid minst 100 % av närmsta 12 månaders kapitalförfall täckas av kreditlöften och tillgänglig likviditet

Räntebindningsstrategi för upplåning

Internbankens upplåningsportfölj ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning på 2,5 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 år och 4 år. Vid eventuell avvikelse från Kommunfullmäktiges huvudprincip om maximalt 50 procent räntebindningsförfall inom 12 månader, ska finanschefen i finansrapporten till Kommunstyrelsen anmäla avvikelsen samt informera om åtgärd.

Riskmandat för motpartsrisker derivat

Exponeringen för motpartsrisker begränsas i tabellen nedan. Affärer som överskrider angivna beloppsgränser får inte göras. Om kreditbetyget för en befintlig motpart nedgraderas och kreditbetyget därefter understiger den angivna nedre gränsen enligt tabellen nedan ska en bedömning göras av såväl motpartens som associerade positioners risk. Händelsen ska vidare rapporteras vid närmast kommande rapporteringstillfälle till Kommunstyrelsen med ett förslag till åtgärd respektive tidplan. En eventuell avveckling av positionen ska göras strukturerat med hänsyn tagen till marknadsförutsättningarna, kostnader och risker.

Kreditexponering i derivatinstrument Limiter per motpart i mkr

Rating	Max marknadsvärde	Faktor	Nominellt belopp
AAA	250	0,25	5 000
AA-	150	0,5	3 000
A-	100	1	2 000
BBB-	50	2	1 000
Total max	300		

Rapportstruktur

Rapport	Innehåll	Mottagare
Finansrapport	Likviditetssituation	Kommunstyrelsen
	Internbankens finansiering	Ekonomichef
	Ränte- och kapitalbindning	Revisionschef
	Internbankens snittränta och prissättning	Budgetchef
	Känslighetsanalys	Bolag i kommunkoncernen
	Riskanalys	
	Marknadsvärde av utestående derivat	
	Portföljdata/nyckeltal	
Engagemangsrapport	Utestående skuld/fordran	Bolag i kommunkoncernen
	Specifikation lån och derivat	
	Upplupen ränta	
	Internbankens snittränta	
	Internbankens aktuella ränta	
	Aktuell räntebindning	
Årsredovisning	Internbankens års- och verksamhetsberättelse	Kommunfullmäktige

Finansrapport och engagemangsrapport framställs av internbanken månatligen, normalt inom 7 arbetsdagar följande månad. Årsredovisningen framläggs för Kommunfullmäktige i maj följande år.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se